

Ecologiehoogleraar Jeff Harvey ontmaskerde de klimaatsceptici die zich slechts op één bron blijken te baseren: Susan Crockford. Dat levert hem een publicatie op in 'Bioscience' en een storm aan hatemail en bedreigingen.

Hoogleraar bedreigd na kritiek op klimaatontkenners

DOOR WELMOED VISSER

De insinuaties, scheldpartijen, dreigementen en toespelingen op zijn uiterlijk – Jeff Harvey heeft lang haar en tatoeages en zou daarom nooit een goede wetenschapper kunnen zijn – doen hem meer dan hij had verwacht. “Ik ben opgehouden de blogs te lezen van de *bullies*”, vertelt hij aan de telefoon. “En ik zal blij zijn als het kerstvakantie is.” Harvey is bijzonder hoogleraar ecologie aan de VU en hoogleraar in Wageningen. Ze zijn woest, de klimaatontkenners. Harvey noemt ze bewust geen sceptici, wetenschappers zijn sceptici, mensen die twifelen, zegt hij. Maar dit zijn mensen die wetenschappelijk bewezen feiten ontkennen. Harvey toonde aan dat hun zogenaamd wetenschappelijke blogs over zee-ijs en ijsberen vrijwel allemaal gebaseerd zijn op één bron: de Amerikaanse Susan Crockford, die nog nooit eigen onderzoek heeft gepubliceerd over ijsberen of zee-ijs, maar er wel een zeer invloedrijke blog over schrijft. Crockford is paleo-ecoloog aan de Universiteit van Victoria en deed onder meer onderzoek naar de domesticatie van honden.

Broddelwetenschapper

Nu is het hebben van een minderheidsstandpunt op zich nog geen argument om iemand weg te zetten als brod-

delwetenschapper. Wat problematischer is, is dat de klimaatontkenners de wetenschappelijke discussie uit de weg gaan door alleen maar in eigen blogs te publiceren en zich niet laten zien in de reguliere peer-reviewed wetenschappelijke tijdschriften. Dat maakt een goed wetenschappelijk debat onmogelijk.

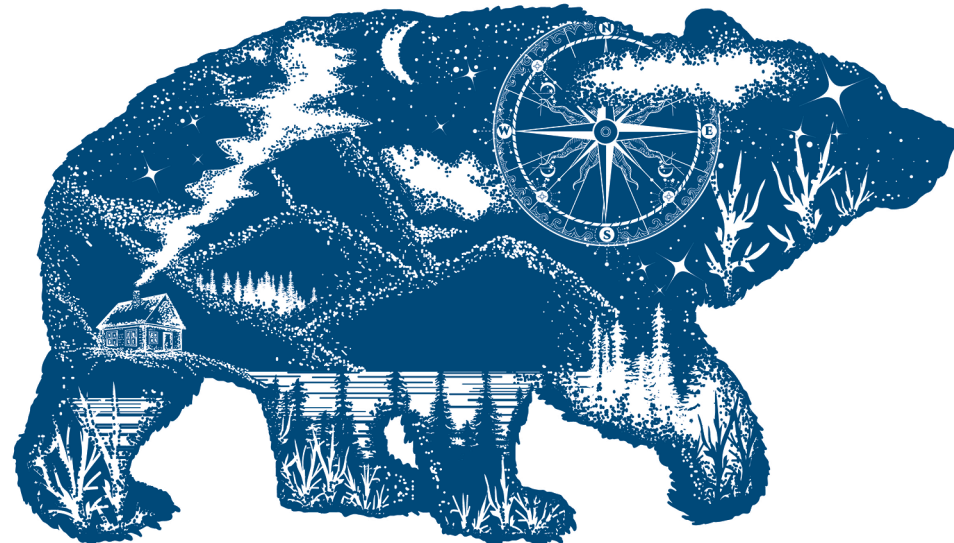
Het zijn volledig gescheiden werelden. Weinig klimaatwetenschappers nemen de opvattingen van de ontkenners serieus. Maar hun blogs hebben wel veel

‘Klimaatontkenners gaan de wetenschappelijke discussie uit de weg’

invloed bij het grote publiek, en wat ze schrijven wordt door hun lezers wel degelijk gezien als wetenschappelijke kennis. Daarom vond Harvey het hoog tijd om de bloggers op te zoeken op hun eigen terrein, door de blogs eens wetenschappelijk onder de loep te nemen.

Arctische witte reus

In een artikel in *Bioscience* laat hij zien dat er over het thema ijsberen en zee-ijs grofweg twee soorten blogs verschijnen: de blogs die op wetenschappelijke

artikelen zijn gebaseerd en die overeenstemmen met de opvattingen van het overgrote deel van de biologen en klimaatwetenschappers die onderzoek doen naar deze thema's én de blogs van klimaatontkenners die zich baseren op de blogs van Crockford. De ijsbeer is een icoon in de strijd om het klimaat: wordt de arctische witte reus wel of niet bedreigd door opwarming en het smelten van het zee-ijs?

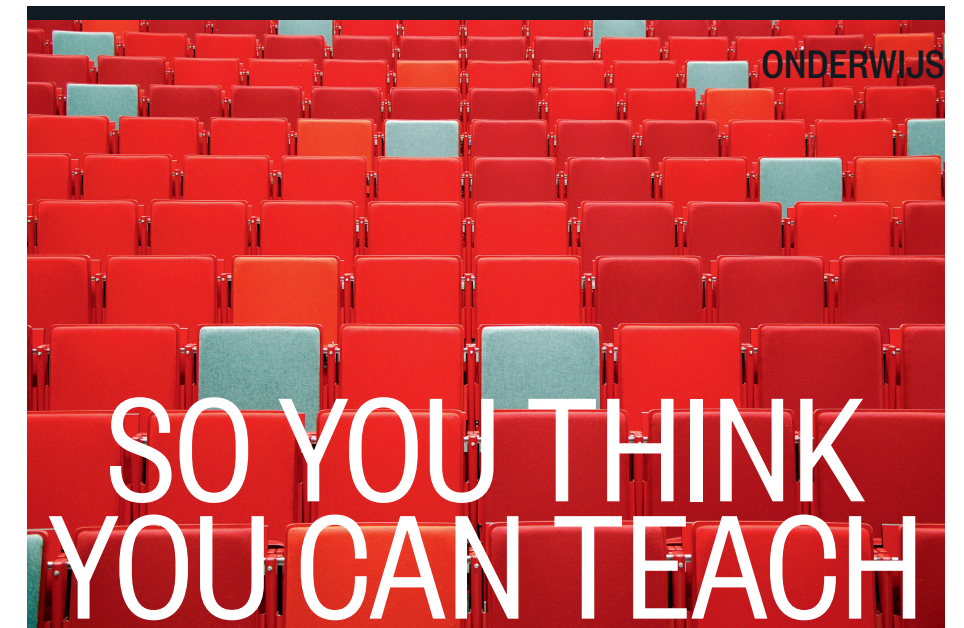
Het merendeel van de wetenschappers denkt van wel, ook al zie je dat nog niet direct terug in de statistieken. Er zijn nog zo'n 35.000 ijsberen is de schatting. Ijsberen voeden zich met zeehonden en die vangen ze vooral op het ijs. Klimaatontkenners zeggen dat het prima gaat met de ijsberen. Hun aantal is immers nog niet dramatisch afgenomen en ze kunnen zich aanpassen aan de veranderende omstandigheden. “Maar elke expert weet dat ijsberen niet kunnen overleven op een dieet van ganzeneieren en een enkele kariboe. Ze hebben echt zeehonden nodig!” zegt Harvey.

Ecosysteem wel degelijk in gevaar

De strijd om de ijsbeer is nog niet gestreden. Bloggers van over de hele wereld maakten zich kwaad. Harvey was niet voorbereid op de storm die losbarstte. Hij is opgehouden die haatblogs en dreig-tweets te lezen. Hij voelt zich gesteund door zijn instituut, maar is geschrokken van de mails die er binnenkomen bij zijn bazen.

Toch vindt hij dat klimaatwetenschappers de strijd meer zouden moeten aangaan met de ontkenners en dat ze meer ruimte moeten opeisen in het publieke debat. “Anders blijft een deel van het publiek denken dat de standpunten gelijkelijk verdeeld zijn. We moeten duidelijk maken dat de overgrote meerderheid van de klimaatwetenschappers denkt dat we actie moeten ondernemen omdat ons ecosysteem echt in gevaar is.”

Reageren? Mail naar redactie.advalvas@vu.nl.

Wie weet van een hoorcollege een inspirerende sessie te maken? Student-reporter Joeke Berg schuift aan. Deze keer: het hoorcollege **media entertainment** van Benjamin Johnson.

29-11-2017|HG-12A00. “Neem allemaal even je favoriete mediapersonage in gedachten. Misschien is dat Walter White van *Breaking Bad*, Sheldon Cooper uit *The Big Bang Theory* of de hele cast van *Grey's Anatomy of Friends*. En bedenk dan of je stiekem weleens dagdroomt over dat personage, of je nadenkt over wat hij of zij in een bepaalde situatie zou doen, of je het karakter soms mist, of iets koopt omdat dat personage je daartoe aanzette. En of je die persoon misschien wel als goede vriendin beschouwt. Als dat voor jou geldt, dan is dat geen toeval. Producers stoppen veel energie in het creëren van tv-, film- en gamepersonages met wie de kijker een band opbouwt.”

De ondertitel van dit college over media entertainment luidt ‘making friends with the screen’ en dat is precies waar Benjamin Johnson het vandaag over gaat hebben. Hij neemt de zaal tweedejaars communicatiewetenschap mee in de onderliggende mechanismen achter mediapersonages met wie kijkers onbewust een diepe relatie opbouwen. “Wie van jullie heeft Jennifer Lawrence ooit ontmoet? Of met haar gesproken? Waarschijnlijk niemand. Maar sommigen hebben wel het gevoel haar heel goed te kennen omdat ze veel tijd met haar doorbrengt en al haar films

bekijkt. En naast haar filmwerk weten we dankzij sociale media ook wat zij in het weekend doet, met wie ze vorige week uit eten was en naar welk feestje ze morgen gaat.”

De zorgvuldig georkestreerde ‘vriendschappen’ zetten ons aan tot het kijken van films en series en het kopen van merchandise, is de boodschap van Johnson. En dat gaat verder dan je soms zou denken. De zaal wordt er hoorbaar een

beetje ongemakkelijk van. De docent deelt verschillende onderzoeken waaruit blijkt hoezeer we ons als mediaconsumenten hechten aan deze personages. We halen oprecht plezier uit de fictieve, eenzijdige vriendschappen die we opbouwen met eendimensionale personages. Als je op een eenzaam moment tegen de tv praat, ben je zeker niet de enige.

En ook als je diep verdriet ervaart na het einde van een favoriete serie is dat geen schande, verzekert Johnson. “Daar zijn de karakters op bedacht. We hechten ons aan ze. De lijnen tussen acteur en personage vervagen, zodat we alles van die ene acteur of actrice willen volgen.” Hoezeer dat ook klinkt als slinkse marketingtruc, we schikken ons maar wat graag in die rol. “Want ook al zijn de vriendschappen nogal eenzijdig, ze zijn vaak betrouwbaarder dan in het echte leven.”

+ Veel voorbeelden uit actuele films en series

— Weinig interactie met zaal